

EDITORIAL

«Volem l'aigua que ens pertany». «Volem continuar fent el que sempre hem fet». Són frases que s'han escoltat darrerament una i altra vegada en boca d'alguns líders socials i han estat corejades per amplis col·lectius ciutadans. Vistes en perspectiva, són frases tan populars com errònies des del punt de vista científic. Per què ens pertany l'aigua? Per què ens pertany a nosaltres més que a d'altres? Ens pertany, per a fer què amb ella? Tampoc és cert que sempre hem fet el mateix. No fem el mateix ara que fa 30, 50 o 100 anys. En qualsevol cas, arribats al punt en el qual ens trobem, cal preguntar-nos si allò que sempre hem fet és sostenible a hores d'ara. Perquè, si no ho és, difícilment podrem justificar «continuar fent el que sempre hem fet».

A tort i a dret, s'escolten massa opinions poc raonades en relació als recursos naturals que fan possible la nostra pròpia vida. Que si «deixem que els rius s'emporten l'aigua a la mar», que si «hi ha recursos per a tots i per a tot, tan sols cal aprofitar-los —o distribuir-los— millor», que «la humanitat ha passat abans per altres dificultats i sempre ha sabut sortir endavant». Aquestes i altres afirmacions semblants no són més que simples banalitats, tal com la ciència i la història ens demostren una i altra vegada. No sembla que hom tinga en compte que, mentre els recursos de la natura són limitats, nosaltres —els humans— en som més cada dia i en necessitem també més cadascun de nosaltres, cada dia; i allò que necessitem, cal traure-ho de la natura. I també, que cada dia produïm més deixalles que cal retornar igualment a la natura. Com a conseqüència d'això, aquesta, és clar, se'n ressent, es deteriora cada dia més i fa, en conseqüència, cada dia més difícil la nostra supervivència. No podem seguir tancant els ulls davant els greus problemes ambientals que hem creat i que estan posant en perill la nostra salut i el nostre desenvolupament. Mentre nosaltres desballestem el territori en nom del progrés, el canvi climàtic, la desertització i la desertificació, la pèrdua de la biodiversitat... i tants altres desequilibris, avancen sense control posant en precari la nostra pròpia supervivència i la dels nostres fills i filles.

Tal com figura als estatuts de l'IECBV i tal com hem defensat en anteriors editorials, des de las pàgines de La Rella pretenem contribuir a la recerca de la sostenibilitat a escala local i global. En aquest número s'arrepleguen estudis diversos que creiem que poden ajudar en aquest objectiu. Des de l'establiment de la xarxa viària romana, fins la lluita per

millorar les condicions de vida mitjançant les societats de socors mutus fa una centúria; passant per la difícil convivència —quasi sempre amb la religió com a rerafons— en l'època medieval, moderna i contemporània. Articles també sobre l'actualitat que, al temps que ens mostren l'interès per millorar la nostra salut ens proposen una redistribució del temps laboral i les tasques a la llar, per tal de fer una societat més participativa, més justa i —per tant— més sostenible. A més d'aquests, hi ha altres articles no menys interessants sobre nous equipaments científics i culturals, les nostres tradicions i les nostres senyes d'identitat col·lectiva. Finalment, es completa el volum amb tres notes sobre les activitats realitzades el darrer any per l'IECBV, entre les quals destaca el cicle de conferències dedicades a commemorar el 700 aniversari del Tractat de Torrellas-Elx; la secció de ressenyes, la reproducció d'una moneda romana (anvers i revers) presa del llibre d'Aurelià Ibarra *Illici, su situación y antigüedades* (Alacant, 1879) que apareix als marges i una mostra de l'obra plàstica d'Iluminada García Torres a qui volem agrair la seua interessant aportació per a l'enriquiment del nostre anuari. Concretament, les obres que es reprodueixen en aquest número pertanyen a la sèrie que l'artista ha titulat «El hilo de Ariadna *in progress* utopia» i porten per títol «Impressions digitals».

Tot plegat, conforma el gruix d'aquest número de LA RELLA amb el qual us proposem reflexionar i actuar sobre la nostra realitat. Perquè hem de ser conscients que tenim una tasca immensa i inajornable per a explicar als nostres conciutadans el que se'ns ve a sobre amb els reptes que ens imposa la globalització i el deteriorament ambiental. No és fàcil per al comú dels ciutadans entendre aquests canvis, per això, nosaltres —com a institut d'estudis comarcals— estem obligats a reflexionar i a fer pedagogia. Pretenem aportar el nostre gra de sorra per explicar el que està ocorrent i per ajudar a trobar les solucions més escaients. No podem desentendre'ns, és massa important el que està en joc. No podem deixar-ho en mans dels poders polítics i econòmics, perquè aquests arreglen poques coses; com malauradament comprovem cada dia en veure la demagògia que es gasten. Tots volen més; però ha arribat l'hora que els ciutadans diguem prou, això és el que hi ha, no hi ha més. No hi ha més territori per a l'urbanisme depredador. No hi ha més aigua i la que n'hi ha té un cost —ecològic i econòmic— que cal pagar. Els automòbils —avui dia— són un greu perill per a la salut dels ciutadans i les ciutadanes; si vols fer ús del vehicle privat, has de contribuir solidàriament a pal·liar la despesa sanitària. Etc. etc.

Qui ha d'aturar sinó la destrossa urbanística de la serra de Santa Pola o de les dunes de Guardamar? Qui ha de parar els peus als delinqüents urbanístics de La Marina que segueixen endavant malgrat les sentències dictades pels tribunals? Qui ha de protegir la serra de Crevillent? Qui ha d'explicar que no hi ha suficient aigua per a tot plegat? És clar que els ajuntaments no són capaços de fer-ho per ells mateixos, perquè tenen massa pressions i estan lligats de mans i peus per una legislació autonòmica perversa i per una conselleria de Territori i Habitatge que ha demostrat poca eficiència en la defensa dels interessos col·lectius per sobre dels interessos especulatius d'uns pocs. Per això hem de ser els ciutadans i les ciutadanes els que hem de donar la resposta o no la donarà ningú. A nosaltres, els lectors i lectores de La Rella, ens pertoca ser exigents amb les institucions, amb els poders polítics i econòmics, però ens pertoca també fer didàctica amb els nostres conciutadans perquè aquests puguen anar comprenent tots els canvis que s'estan produint en el nostre entorn i puguen actuar i exigir també en conseqüència.